

**OPIS MODUŁU, PROGRAMU NAUCZANIA
ORAZ SPOSOBÓW WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Nazwa przedmiotu*: Literatura niemieckojęzyczna

Nazwa w języku polskim*: Literatura niemieckojęzyczna

Nazwa w języku angielskim*: German-language literature

Dane dotyczące przedmiotu*:

Jednostka oferująca przedmiot: Kolegium I

Przedmiot dla jednostki: Kolegium I (kierunek germanistyka, studia pierwszego stopnia)

Cykl dydaktyczny: nie dotyczy

Koordynator przedmiotu cyklu: nie dotyczy

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu
Egzamin (wykład) / zaliczenie na ocenę (konwersatoria)
Język wykładowy
Niemiecki
Profil
Ogólnoakademicki
Typ przedmiotu
Moduł zajęć kierunkowych

Dane dotyczące przedmiotu cyklu**:

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu cyklu
Egzamin (wykład) / zaliczenie na ocenę (konwersatoria)
Efekty uczenia się modułu zajęć
LN_2_W01 – w zaawansowanym stopniu – zna i rozumie podstawowe pojęcia i fakty z zakresu literaturoznawstwa niemieckiego obszaru językowego; zna podstawowe teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu literaturoznawstwa; posiada wiedzę dotyczącą elementarnych zagadnień z zakresu wiedzy szczegółowej w literaturoznawstwie [K_W01]
LN_2_W02 – zna ogólne założenia literaturoznawstwa jako nauki oraz jego miejsce w systemie nauk humanistycznych. Posiada zaawansowaną wiedzę dotyczącą podstaw specyfiki przedmiotowej i metodologicznej literaturoznawstwa oraz podstawowe kierunki jego rozwoju [K_W06]
LN_2_W03 – ma zaawansowaną wiedzę obejmującą podstawowe teorie i metodologie oraz wybraną, podstawową terminologię z zakresu literaturoznawstwa [K_W07]
LN_2_W04 – ma zaawansowaną wiedzę ogólną o podstawowych metodach analizy i interpretacji niemieckojęzycznych tekstów literackich (odpowiadających omawianym na wykładach i konwersatorium motywom literatury niemieckojęzycznej), właściwą dla elementarnych tradycji, teorii i szkół badawczych z zakresu literaturoznawstwa [K_W08]
LN_2_U01 – potrafi rozpoznać podstawowe elementy struktury tekstu literackiego oraz zidentyfikować jego przynależność gatunkową i epokową, stosując elementarną terminologię literaturoznawczą oraz metody interpretacyjne właściwe dla literaturoznawstwa [K_U04]

LN_2_K01 – wykazuje gotowość do uważnego odbioru i podstawowej refleksji nad wybranymi tekstami literackimi oraz ich kulturowym znaczeniem, rozumiejąc potrzebę dalszego rozwijania wrażliwości literackiej i estetycznej [K_K02].
LN_2_K02 – jest otwarta/otwarty na kontakt z literaturą i kulturą krajów niemieckiego obszaru językowego; rozpoznaje podstawową różnorodność kulturową i literacką w omawianych tekstach [K_K04]
LN_2_K03 – rozumie potrzebę promowania literatury niemieckojęzycznej oraz rolę literatury w życiu społecznym i edukacyjnym; wykazuje wstępne zainteresowanie działaniami o charakterze kulturalnym [K_K05]
Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne
Nie dotyczy
Bilans pracy studenta
2 punkty ECTS (50 godz. pracy)
- 35 godz. – w kontakcie (1,5 ECTS)
- 15 godz. – praca własna (0,5 ECTS; przygotowanie do zajęć, do referatu lub kolokwium/kolokwiów z konwersatorium oraz egzaminu z wykładu)

* wypełnia jednostka prowadząca kierunek studiów

** wypełnia koordynator

Szczegóły zajęć i grup**

Wykład

Literatura
Arnold H. L. / Beilein M. (red.): <i>Literaturbetrieb in Deutschland</i> , München 2009.
Balzer B. / Martens V. (red.): <i>Deutsche Literatur in Schlaglichtern</i> , Mannheim / Wien / Zürich 1990.
Barner W. (red.): <i>Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis zur Gegenwart</i> , München 1994.
Baumann B. / Oberle B.: <i>Deutsche Literatur in Epochen</i> , Ismaning 1996.
Beutin W.: <i>Deutsche Literaturgeschichte: Von den Anfängen bis zur Gegenwart</i> , Stuttgart 2013.
Biermann H. / Schurf B. (wyd.): <i>Texte, Themen und Strukturen. Deutschbuch für die Oberstufe</i> , Berlin 2015.
Braun M.: <i>Die deutsche Gegenwartsliteratur: Eine Einführung</i> , Stuttgart 2010.
Brauneck M. (red.): <i>Autorenlexikon deutschsprachiger Literatur des 20. Jahrhunderts</i> , Reinbek 1991.
Brenner P. J.: <i>Neue deutsche Literaturgeschichte. Vom »Ackermann« zu Günter Grass</i> , Berlin 2011.
Czarnecka M.: <i>Historia literatury niemieckiej</i> , Wrocław 2011.
Der Brockhaus: <i>Literatur: Schriftsteller, Werke, Epochen, Sachbegriffe</i> , Mannheim / Leipzig 2004.
Freudenstein Ch. (red.): <i>Kindler Kompakt: Deutsche Literatur der Gegenwart</i> , Stuttgart 2016.
Glaser H. (red.): <i>Deutsche Literatur. Eine Sozialgeschichte</i> , Hamburg 1989.
Günzel K.: <i>Das Weimarer Fürstenhaus. Eine Dynastie schreibt Kulturgeschichte</i> , München / Zürich 2007.
Hage V.: <i>Letzte Tänze, erste Schritte. Deutsche Literatur der Gegenwart</i> , München 2007.
Höfer A.: <i>Johann Wolfgang von Goethe</i> , München: dtv 2005
Kaiser G. R. (red.): <i>Die deutsche Literatur: Ein Abriß in Text und Darstellung, Bd. 17, Gegenwart</i> , Stuttgart 2000.
Kaniewska, B. / Legeżyńska A.: <i>Teoria literatury. Skrypt dla studentów filologii polskiej</i> , Poznań 2001.

Kämmerlings R.: *Das kurze Glück der Gegenwart. Deutschsprachige Literatur seit '89*, Stuttgart 2011.

Kopacki A.: *Literatura samonegacji. Postawy narracyjne w prozie niemieckojęzycznej przełomu XX i XXI wieku*, Warszawa 2009.

Korte H. (red.): *Österreichische Gegenwartsliteratur*, München 2015.

Oellers N. / Steegers R.: *Weimar. Literatur und Leben zur Zeit Goethes*. Stuttgart 1999 [2009]; tłum. M. Przybecki: *Spotkajmy się w Weimarze. Literatura i życie za czasów Goethego*, Poznań 2004.

Petersen, J. H.: *Einführung in die Neuere deutsche Literaturwissenschaft. Ein Arbeitsbuch*. Berlin 2006.

Pokrywka R.: *Współczesna powieść niemieckojęzyczna*, Kraków 2018.

Schmidt N. J. / Kupczyńska K. (red.): *Poetik des Gegenwartsromans*, München 2016.

Schnell R.: *Geschichte der deutschsprachigen Literatur seit 1945*, Stuttgart 2003.

Schülerduden Literatur: *Das Fachlexikon von A–Z*, Mannheim / Leipzig / Wien / Zürich 2003.

Wolting M. / Wolting S. (red.): *Zrozumieć obcość. Recepcja literatury niemieckojęzycznej w Polsce po 1989 roku*, Kraków 2016.

Zeyringer K. / Gollner H.: *Eine Literaturgeschichte: Österreich seit 1650*, Innsbruck 2012.

Žmegač V.: *Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart*, Bd. I–III, Weinheim 1995.

Efekty uczenia się

LN_2_W01
 LN_2_W02
 LN_2_W03
 LN_2_W04
 LN_2_K01
 LN_2_K02
 LN_2_K03

Metody i kryteria oceniania

Metoda: egzamin

Kryteria: przedziały procentowe, według skali:

60-67,9% – 3,0

68-75,9% – 3,5

76-83,9% – 4,0

84-91,9% – 4,5

92-100% – 5,0

Weryfikowane efekty uczenia się: LN_2_W01, LN_2_W02, LN_2_W03, LN_2_W04

Metoda: bieżąca obserwacja w trakcie zajęć

Kryteria:

- widoczne zainteresowanie treściami omawianymi w trakcie zajęć
- widoczna otwartość na kontakt z literaturą i kulturą krajów niemieckiego obszaru językowego
- widoczne zrozumienie potrzeby promowania literatury niemieckojęzycznej oraz roli literatury w życiu społecznym i edukacyjnym; wstępne zainteresowanie działaniami o charakterze kulturalnym

Weryfikowane efekty uczenia się: LN_2_K01, LN_2_K02, LN_2_K03

W ramach tych zajęć dopuszcza się korzystanie z narzędzi GenAI wyłącznie w zakresie pomocniczym na etapie przygotowania do egzaminu (np. w celu wyszukiwania oraz gromadzenia informacji). Natomiast praca egzaminacyjna powinna stanowić wyłącznie efekt samodzielnej pracy. Naruszenie zakazu będzie traktowane jako naruszenie zasad uczciwości akademickiej.

Zakres tematów zajęć

Literatura jako fenomen historyczny
1. Oświecenie i idea rozumu – racjonalizm i tolerancja; literatura jako narzędzie dialogu religijnego 2. Sturm und Drang – bunt młodych przeciw światu – indywidualizm, emocje, wolność 3. Klasyka weimarska – harmonia i tragizm – idea piękna i wolności w literaturze klasycznej 4. Romantyzm – sen, podróż i tęsknota za nieskończonością – poezja marzenia i filozofia wyobraźni 5. Biedermeier – prywatność i krytyka społeczna – między światem a problemami moralnymi 6. Okres przedmarcowy – literatura jako manifest polityczny – niesprawiedliwość społeczna, bunt i rewolucja 7. Realizm – literatura jako zwierciadło społeczeństwa – rola kobiet, konwenanse i indywidualna wolność 8. Naturalizm – człowiek w sieci determinacji – literatura jako obraz walki klas i życia proletariatu 9. Modernizm i kryzys podmiotu – samotność, tożsamość i poczucie obcości 10. Literatura I wojny światowej – doświadczenie frontu i trauma – wojna jako utrata iluzji. 11. Między nazizmem a emigracją – literatura w czasach totalitaryzmu – rola literatury w walce o prawdę i pamięć 12. Powojenny rozrachunek z przeszłością – mit dzieciństwa, wina zbiorowa i pamięć. 13. Literatura współczesna – głos marginalizowanych – doświadczenie wykluczenia, emigracji i totalitaryzmu 14. Literatura jako mapa pamięci – kanon, kontrkanon, reprezentacja 15. Podsumowanie epok i motywów (sen, podróż, miłość, wolność, sprawiedliwość, tożsamość, bunt)
Rygory zaliczenia zajęć
Egzamin
Literatura uzupełniająca
Jeßing B.: <i>Neuere deutsche Literaturgeschichte</i>, Bachelor-Wissen, Tübingen 2008. Lindhahn, R. (wyd.): <i>Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Aufklärung. Texte und Übungen</i>, Stuttgart 2015. Lindhahn, R. (wyd.): <i>Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Frührealismus: Vormärz, Junges Deutschland, Biedermeier. Texte und Übungen</i>, Berlin 2001. Lindhahn, R. (wyd.): <i>Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Literatur um 1900. Texte und Übungen</i>, Berlin 2000. Lindhahn, R. (wyd.): <i>Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Literatur nach 1945. Texte und Übungen</i>, Berlin 2007. Lindhahn, R. (wyd.): <i>Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Realismus. Texte und Übungen</i>, Berlin 1999. Lindhahn, R. (wyd.): <i>Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Romantik. Texte und Übungen</i>, Berlin 2006. Lindhahn, R. (wyd.): <i>Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Sturm und Drang. Texte und Übungen</i>, Stuttgart 2018. Lindhahn, R. (wyd.): <i>Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Weimarer Klassik. Texte und Übungen</i>, Berlin 2000. Turkowska E.: <i>Deutsche Literaturgeschichte in Übungen. Mit einem Ergänzungsprogramm im Internet</i>, Radom 2014 [online: https://elisa20.5v.pl/1SkladUbungen.pdf].
Metody dydaktyczne
Wykład konwersatoryjny, wykład kursowy
Metody dydaktyczne – inne
Nie dotyczy

Literatura

Teksty lektur (wydania dowolne)

- Jeßing B.: *Neuere deutsche Literaturgeschichte*, Bachelor-Wissen, Tübingen 2008.
 Kulawik A.: *Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego*, Kraków 1994.
 Leskovec A.: *Einführung in die interkulturelle Literaturwissenschaft*, Darmstadt 2011.
 Lindenhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Aufklärung. Texte und Übungen*, Stuttgart 2015.
 Lindenhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Frührealismus: Vormärz, Junges Deutschland, Biedermeier. Texte und Übungen*, Berlin 2001.
 Lindenhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Literatur um 1900. Texte und Übungen*, Berlin 2000.
 Lindenhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Literatur nach 1945. Texte und Übungen*, Berlin 2007.
 Lindenhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Realismus. Texte und Übungen*, Berlin 1999.
 Lindenhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Romantik. Texte und Übungen*, Berlin 2006.
 Lindenhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Sturm und Drang. Texte und Übungen*, Stuttgart 2018.
 Lindenhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Weimarer Klassik. Texte und Übungen*, Berlin 2000.
 Martinez M. / Scheffel, M.: *Einführung in die Erzähltheorie*, München 2009.
 Pfister M.: *Das Drama*, München 2001.
 Turkowska E.: *Deutsche Literaturgeschichte in Übungen. Mit einem Ergänzungsprogramm im Internet*, Radom 2014 [online: <https://elisa20.5v.pl/1SkladUbungen.pdf>].

Efekty uczenia się

LN_2_W01
 LN_2_W02
 LN_2_W03
 LN_2_W04
 LN_2_U01
 LN_2_K01
 LN_2_K02
 LN_2_K03

Metody i kryteria oceniania

Metoda: opcjonalnie a lub b

- ocena referatu i prezentacji multimedialnej oraz odpowiedzi na pytania w dyskusji na konwersatorium
- kolokwium lub dwa kolokwia (każdorazowo: podejście pierwsze i maksymalnie jedna poprawa do końca trwania zajęć dydaktycznych w bieżącym semestrze)

Kryteria: przedziały procentowe, według skali:

60-67,9% – 3,0

68-75,9% – 3,5

76-83,9% – 4,0

84-91,9% – 4,5

92-100% – 5,0

Weryfikowane efekty uczenia się: LN_2_W01, LN_2_W02, LN_2_W03, LN_2_W04, LN_U01

Metoda: bieżąca obserwacja w trakcie zajęć

Kryteria:

- widoczne zainteresowanie treściami omawianymi w trakcie zajęć

- widoczna otwartość na kontakt z literaturą i kulturą krajów niemieckiego obszaru językowego
- widoczne zrozumienie potrzeby promowania literatury niemieckojęzycznej oraz roli literatury w życiu społecznym i edukacyjnym; wstępne zainteresowanie działaniami o charakterze kulturalnym

Weryfikowane efekty uczenia się: LN_2_K01, LN_2_K02, LN_2_K03

Warunkiem zaliczenia zajęć jest (poza spełnieniem powyższych wymagań) obowiązkowa obecność na zajęciach, zgodnie z § 29 Regulaminu Studiów.

W ramach tych zajęć dopuszcza się korzystanie z narzędzi GenAI wyłącznie w zakresie pomocniczym na etapie przygotowania do kolokwium lub referatu (np. w celu wyszukiwania oraz gromadzenia informacji). Natomiast prace w ramach kolokwium i referat powinny stanowić wyłącznie efekt samodzielnej pracy. Naruszenie zakazu będzie traktowane jako naruszenie zasad uczciwości akademickiej.

Zakres tematów zajęć

Literatura jako fenomen historyczny

Wybór tekstów charakterystycznych dla epoki:

1. Oświecenie, wybór tekstów: Gotthold Ephraim Lessing *Nathan der Weise*
2. Sturm und Drang, wybór tekstów: Goethe: *Die Leiden des jungen Werther*, Friedrich Schiller: *Die Räuber*
3. Klasyka weimarska, wybór tekstów: Schiller: *Maria Stuart*
4. Romantyzm, wybór tekstów: Novalis: *Heinrich von Ofterdingen*
5. Biedermeier, wybór tekstów: Annette von Droste-Hülshoff: *Die Judenbuche*
6. Okres przedmarcowy, wybór tekstów: Georg Büchner: *Woyzeck*
7. Realizm, wybór tekstów: Theodor Fontane: *Effi Briest*
8. Naturalizm, wybór tekstów: Gerhart Hauptmann: *Die Weber*
9. Modernizm, wybór tekstów: Rainer Maria Rilke, Franz Kafka, Arthur Schnitzler
10. Literatura okresu międzywojennego wybór tekstów: Erich Maria Remarque: *Im Westen nichts Neues*
11. Literatura okresu nazizmu i emigracyjna wybór tekstów: Thomas Mann, Bertolt Brecht, Nelly Sachs
12. Literatura powojenna, wybór tekstów: Günter Grass: *Die Blechtrommel*
13. Literatura współczesna, wybór tekstów: Herta Müller: *Atemschaukel*

Rygory zaliczenia zajęć

Zaliczenie na ocenę

Literatura uzupełniająca

Arnold H. L. / Beilein M. (red.): *Literaturbetrieb in Deutschland*, München 2009.
 Balzer B. / Martens V. (red.): *Deutsche Literatur in Schlaglichtern*, Mannheim / Wien / Zürich 1990.
 Barner W. (red.): *Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis zur Gegenwart*, München 1994.
 Baumann B. / Oberle B.: *Deutsche Literatur in Epochen*, Ismaning 1996.
 Beutin W.: *Deutsche Literaturgeschichte: Von den Anfängen bis zur Gegenwart*, Stuttgart 2013.
 Biermann H. / Schurf B. (wyd.): *Texte, Themen und Strukturen. Deutschbuch für die Oberstufe*, Berlin 2015.
 Braun M.: *Die deutsche Gegenwartsliteratur: Eine Einführung*, Stuttgart 2010.
 Brauneck M. (red.): *Autorenlexikon deutschsprachiger Literatur des 20. Jahrhunderts*, Reinbek 1991.
 Brenner P. J.: *Neue deutsche Literaturgeschichte. Vom »Ackermann« zu Günter Grass*, Berlin 2011.

Czarnecka M.: *Historia literatury niemieckiej*, Wrocław 2011.

Der Brockhaus: *Literatur: Schriftsteller, Werke, Epochen, Sachbegriffe*, Mannheim / Leipzig 2004.

Freudenstein Ch. (red.): *Kindler Kompakt: Deutsche Literatur der Gegenwart*, Stuttgart 2016.

Glaser H. (red.): *Deutsche Literatur. Eine Sozialgeschichte*, Hamburg 1989.

Günzel K.: *Das Weimarer Fürstenhaus. Eine Dynastie schreibt Kulturgeschichte*, München / Zürich 2007.

Hage V.: *Letzte Tänze, erste Schritte. Deutsche Literatur der Gegenwart*, München 2007.

Höfer A.: *Johann Wolfgang von Goethe*, München 2005.

Kaiser G. R. (red.): *Die deutsche Literatur: Ein Abriß in Text und Darstellung, Bd. 17, Gegenwart*, Stuttgart 2000.

Kaniewska, B. / Legeżyńska A.: *Teoria literatury. Skrypt dla studentów filologii polskiej*, Poznań 2001.

Kämmerlings R.: *Das kurze Glück der Gegenwart. Deutschsprachige Literatur seit '89*, Stuttgart 2011.

Kopacki A.: *Literatura samonegacji. Postawy narracyjne w prozie niemieckojęzycznej przełomu XX i XXI wieku*, Warszawa 2009.

Korte H. (red.): *Österreichische Gegenwartsliteratur*, München 2015.

Oellers N. / Steegers R.: *Weimar. Literatur und Leben zur Zeit Goethes*. Stuttgart 1999 [2009]; tłum. M. Przybecki: *Spotkajmy się w Weimarze. Literatura i życie za czasów Goethego*, Poznań 2004.

Petersen, J. H.: *Einführung in die Neuere deutsche Literaturwissenschaft. Ein Arbeitsbuch*. Berlin 2006.

Pokrywka R.: *Współczesna powieść niemieckojęzyczna*, Kraków 2018.

Schmidt N. J. / Kupczyńska K. (red.): *Poetik des Gegenwartsromans*, München 2016.

Schnell R.: *Geschichte der deutschsprachigen Literatur seit 1945*, Stuttgart 2003.

Schülerduden Literatur: *Das Fachlexikon von A–Z*, Mannheim / Leipzig / Wien / Zürich 2003.

Wolting M. / Wolting S. (red.): *Zrozumieć obcość. Recepcja literatury niemieckojęzycznej w Polsce po 1989 roku*, Kraków 2016.

Zeyringer K. / Gollner H.: *Eine Literaturgeschichte: Österreich seit 1650*, Innsbruck 2012.

Žmegač V.: *Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart*, Bd. I–III, Weinheim 1995.

Metody dydaktyczne

Ćwiczenia konwersatoryjna, metody dyskusyjne, metody kooperatywne, metody pracy ze źródłami, metody problemowe

Metody dydaktyczne – inne

Nie dotyczy

** wypełnia koordynator